



## Gespreksnotitie rondetafelgesprek Strafbeschikking

**Tweede Kamer, vaste commissie voor Justitie en Veiligheid**

**Woensdag 26 maart 2025 10.00 -11.30 uur**

**Spreker: Janny Knol, korpschef**

### *Inleiding*

Het College van procureurs-generaal (vanaf nu: het College) heeft aangegeven de mogelijkheden die de strafbeschikking biedt optimaal te gaan benutten. Het College wil dat alleen die strafzaken bij de strafrechter terecht komen waarin dat, gelet op de ernst van het strafbare feit, noodzakelijk is. Dit raakt dan vooral de zaakstroom van veel voorkomende criminaliteit door volwassenen, aldus het College. Het College geef daarbij aan dat snelheid één van de kernen van het strafrecht is: “Als slachtoffer en samenleving niet snel weten wie het misdrijf heeft gepleegd en wat de overheidsreactie is, dan ligt eigenrichting op de loer en raakt het strafrecht zijn geloofwaardigheid kwijt.”<sup>1</sup>

De politie begrijpt de stellingname van het College en steunt de gedachte achter deze keuze, zeker waar de ambitie is op termijn te komen tot stabiliteit in de strafrechtketen. In deze notitie wordt het politiestandpunt verwoord en worden enige overwegingen meegegeven in aanloop naar het gesprek hierover.

### *Stabiliteit in de keten*

Ook de politie ziet dat op momenten de strafrechtketen stagneert en vindt het belangrijk dat als gevolg van de interventies die zij als partner in de strafrechtketen hierop uitvoert, slachtoffers en verdachten vertrouwen houden in de rechtsstaat vanuit de algemene rechtsbeginselen van rechtszekerheid<sup>2</sup>, gelijkheid<sup>3</sup> en vertrouwen<sup>4</sup>.

De politie draagt hier nu reeds aan bij door onder gezag van de Officier van Justitie (art 148 WvSv) te werken aan een stabiele doorstroom van zaken in de strafrechtketen. Deze vorm van stabiliteit geeft duidelijkheid en richting voor slachtoffers en de verdachten, maar ook voor de strafrechtketenpartners. Met alle uitdagingen waarmee de politie in de opsporing wordt geconfronteerd (toenemende complexiteit van zaken, internationalisering van criminaliteit, toename van gedigitaliseerde criminaliteit, et cetera) denkt de politie dat zij in afstemming met het bevoegd gezag en met inzet van een goed afgestemd selectiviteit- en opportuniteitskader, dit ook kan realiseren.

Stabiliteit is ook nodig op het vlak van financiering van de instituties die de democratische rechtsstaat stutten. Met de leden van de Tweede Kamer, de partners in de strafrechtketen en het Ministerie van Justitie en Veiligheid is hier de laatste jaren meermaals over gesproken. Dit heeft niet geleid tot wezenlijke veranderingen, wat maakt dat financiële prikkels nog steeds onderliggend zijn aan een deel van de keuzes die worden gemaakt in de strafrechtketen. Dit is maatschappelijk geen wenselijke situatie.

### *Uitbreiding toepassing Strafbeschikking*

We worden geconfronteerd met het gegeven dat zaken lang bij het Openbaar Ministerie blijven liggen, omdat de rechtbanken geen zittingsruimte hebben, gevolgd door het gegeven dat opgelegde gevangenisstraffen niet of laat tot uitvoering kunnen worden gebracht. Dit doet geen goed aan het

<sup>1</sup> Zie notitie *Straf en executie; tussen wettelijk ideaal en de rechtspraktijk*. Openbaar Ministerie 17 februari 2025.

<sup>2</sup> De positie van de burger ten opzichte van de overheid dient zeker te zijn.

<sup>3</sup> Gelijke gevallen vragen om gelijke behandeling.

<sup>4</sup> Bescherming van de gerechtvaardigde verwachtingen over de rechtspositie.

vertrouwen van burgers in onze rechtsstaat en knaagt bij politiemedewerkers aan het gevoel zinvol werk te doen. Keuzes hierin zijn dus belangrijk, waarbij de eerdergenoemde algemene rechtsbeginselen als grondslag dienen.

Een keuze is de tijdelijke uitbreiding van de toepassing van de Strafbeschikking waarmee de keten weer 'op adem' kan komen en op termijn (weer) tot een stabiele doorstroom komt. Dat geeft op dit moment ook ruimte aan een snellere doorloop van zaken waarop grote maatschappelijke druk ligt, denk bijvoorbeeld aan zedenmisdrijven. Tegelijkertijd kan de politie niet voorbijgaan aan de rechtsstatelijke bezwaren, die onder meer vanuit de rechtspraak zijn ingebracht, en zich richten op de openbaarheid van vonnissen, de positie van de slachtoffers en de rechten van verdachten. Het gesprek over de impact van het besluit van het College op alle betrokken organisaties moet daarmee nog gevoerd worden, evenals het maatschappelijk en politieke gesprek over de kansen en risico's van deze keuze.

#### *Ten slotte*

U kunt de partners in de strafrechtketen helpen bij haar ambitie tot het brengen van stabiliteit bij de in- en doorstroom van zaken. Een gezonde keten met stabiele doorstroom heeft baat bij een stabiele samenhangende financiering, waarbij maatschappelijk nut -en niet financiële prikkels- onderliggend zijn aan de keuzes die gemaakt worden. Het monitoren op activiteiten in de keten zou zich hier primair op moeten richten om daadwerkelijk beweging te krijgen in het brede veld.